

**Обговорення зі стейкхолдерами
освітньо-наукової програми «Право»
зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право
за ступенем вищої освіти доктор філософії (PhD)**

28 серпня 2023 року в Навчально-науковому інституті міжнародних відносин та права відбулася зустріч зацікавлених стейкхолдерів (науково-педагогічні працівники, аспіранти) щодо реалізації освітньо-наукової програми «Право» **зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право за ступенем вищої освіти доктор філософії (PhD)** із урахуванням запровадження Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, галузі знань 08 Право зі спеціальності 081 Право, затвердженого та введеного в дію наказом МОН України від 31.07.2023 р. № 924.

Стейкхолдери обговорили критерії якісної підготовки докторів філософії зі спеціальності право, проаналізували особливості Стандарту та обговорили можливості збереження унікальності та особливості освітньої програми, яка спрямована на підготовку конкурентоспроможних фахівців правового профілю. Зокрема, стейкхолдери висловили пропозиції щодо розширення фахових компетентностей та програмних результатів навчання, з урахуванням особливостей освітньо-наукової програми.

Зокрема, **к.ю.н., професор Ткаченко О.В.**, зазначив, що методологічна забезпеченість науки, точність методів наукових досліджень допомагає дослідникам відшукувати нові шляхи пізнання процесів і явищ, що вивчаються, їх адекватного відображення в системі наукових знань. Жодна галузь науки не може існувати чи розвиватися без методологічної бази та запропонував доповнити ОНП «Право» фаховою компетенцією щодо здатності застосовувати сучасні методології науково-правових досліджень та застосовувати спеціальні методи досліджень у певних галузях юридичної науки.

Суддя Київського окружного адміністративного суду, **кандидат юридичних наук, Головенко О.Д.** – намагання України увійти до європейського правового простору викликає необхідність адаптації правової теорії та практики до цивілізаційних засад континентальної Європи, відновлення втрачених генетичних зв'язків із фундаментальними категоріями римського права. Такими засадничими категоріями, безумовно, є приватне й публічне право. Сучасна динаміка правових систем світу ставить перед науковцями низку важливих питань, пов'язаних із розвитком та взаємним впливом приватного і публічного права, тому, враховуюче зазначене, вважаю за доцільне рекомендувати доповнити ОНП «Право» для підготовки аспірантів додатковими, важливими програмними результатами навчання, зокрема: самостійною та фаховою інтерпретацією доктринальних і сучасних наукових дискурсів з фундаментальних питань публічного та приватного права.

К.ю.н., професор Панфілова Ю.М. – сучасний аспірант повинен володіти системою знань щодо проведення компаративістських досліджень, враховувати соціальний та державний устрій країни, її правову культуру і традиції, існуючу правову інфраструктуру, рівень правової техніки юристів. Дослідження комплексу соціальних та правових явищ, що впливають на процес прийняття правових рішень повинен стати наріжним каменем для формування об'єктивних критеріїв порівняльно-правових досліджень аспірантів. Аспіранти

мають проводити свої дослідження з урахуванням сучасних досягнень юридичної науки, а також юридичної практики Європейського суду з прав людини та норм міжнародного права системно висвітлювати основні світоглядні ідеї та категорії порівняльного правознавства.

Д.е.н., професор Могилевська О.Ю. – нині особлива увага науковців зосереджена на темі рефлексивного управління у контексті підготовки та прийняття управлінських рішень, що належить до дієвих технологій управління поведінкою вибору під час здійснення рішення. Тому для поглиблення і розширення знань аспірантів та опануванні додатковими компетентностями є проведення аналізу методології прийняття управлінських рішень в процесах державного управління.

К.ю.н., доцент Бісюк О.С. – інтенсивний розвиток системи права протягом останніх десятиліть вносить певний дисбаланс у традиційну схему розташування елементів цієї системи, вказує на «розмивання» чіткої межі між публічним і приватним правом. Проте з'ясування дійсних основ публічного і приватного права є надзвичайно важливим, особливо для законодавчої зокрема і правотворчої діяльності, і в подальшому для ефективної правозастосовної діяльності. Розширення й поглиблення знань аспірантів щодо розуміння публічного та приватного права, теорії поділу права на публічне та приватне у національній і зарубіжних правових доктринах потребує набуття додаткових компетентностей у вивченні публічного та приватного права.

К.ю.н., доцент Сапарова А.О. - Значення компаративістики в системі правознавства полягає в тому, що її призначенням стає вироблення методичних засад оновлення науки та визначення умов щодо формування нового національного і міжнародного юридичного інституту, що відповідає вимогам сьогодення. Значення порівняльного аналізу полягає в тому, що на його засадах здійснюється дослідження тенденцій розвитку систем, можливостей з метою використання досягнень інших культур, шляхів збереження власних традицій, норм і цінностей. Компаративістика дозволяє розширити та уточнити сформоване уявлення про розвиток правової сфери, тому для того, щоб сформувати високий рівень професійної правосвідомості та наукового мислення майбутніх докторів філософії у галузі «Право» пропонуємо ОНП «Право» доповнити фаховими компетентностями щодо вивчення зарубіжної науки та практики розбудови національних правових систем інших країн, що є на сьогодні потребою юридичної науки і юридичної практики.

Під час обговорення учасники обговорили також особливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, визначили пріоритетність поглибленого вивчення освітніх компонентів, які формують фахові компетентності, а також оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності.